

Rahareformi 30. aastapäevale pühendatud seminar
„MUUTUSTE TEEL: EESTI RAHAREFORM 30“

20. juuni 2022, Eesti Pank

20. juunil 1992 viidi Eestis läbi rahareform, millega pärast poolesajandilist rublaaega võeti taas käibele Eesti kroon. Krooni kasutuselevõtmine tähendas Eestile majandusliku iseseisvuse tegelikku taastamist ja lõimumist Euroopaga. Sündmuse tähistamiseks korraldab Eesti Pank 20. juunil seminari „Muutuste teel: Eesti rahareform 30“.

Põhiettekandega „30 aastat rahareformist Eestis: õppetunnid järgmiseks kümnendiks“ esineb Saksamaa keskpanga asepresident **Claudia Maria Buch**. Ta teeb tagasivaate 30 aasta tagustele ühiskondlikele protsessidele, tuues sellest õppetunde tänasele Euroopale. Järgneb vestlusring, kus oma kogemusi rahareformile järgnenud võitudest ja väljakutsetest majanduses ja rahapoliitikas jagavad koos **Madis Mülleri**ga Eesti Panga endised presidendid **Siim Kallas**, **Vahur Kraft**, **Andres Lipstok** ja **Ardo Hansson**. Pilgu heidame ka tulevikku. Vestlust juhivad president **Kersti Kaljulaid**.

Seminar toimub 20. juunil 2022 kell 10.00–12.30 [Eesti Panga](#) Iseseisvussaalis ja on otsetulekandena jälgitav meie [YouTube'i kanalil](#) ja [Facebookis](#). Osalemine saalis on kutsetega.

AJAKAVA

- 9:30 Külaliste kogunemine Eesti Pangas
- 10:00 Eesti Panga presidendi **Madis Mülleri** avasõna
- 10:10 Avakõne „30 aastat rahareformist Eestis: õppetunnid järgmiseks kümnendiks“
Claudia M. Buch, Saksamaa keskpanga asepresident
- 11:00 Eesti Panga presidentide vestlusring „Hoides rahareformi pärandit: Eesti majanduse võimalused ja väljakutsed 1992–2022“
Siim Kallas, **Vahur Kraft**, **Andres Lipstok**, **Ardo Hansson**, **Madis Müller**
Vestlust juhivad president **Kersti Kaljulaid**
- 12:15 Eesti Panga presidendi **Madis Mülleri** lõppsõna
- 12:30 Suupisted

Välisesineja kõneleb inglise keeles, vestlusring on eesti keeles.

ESINEJAD

Claudia M. Buch

Saksamaa majandusteadlane, Kesk- ja Ida-Euroopa riikide majandusreformide käsitleva uurimisgrupi juht ja liige Kieli maailmamajanduse instituudis aastatel 1992–1997, Saksamaa keskpanga asepresident 2014. aastast

Ardo Hansson

Rahareformi komitee liige aastal 1992, Eesti Vabariigi peaministri majandusnõunik aastatel 1992–1994 ja 1997, Eesti Panga nõukogu liige aastatel 1993–1998, Maailmapanga ekspert ja osakonnajuhataja aastatel 1998–2012, Eesti Panga president aastatel 2012–2019, Eesti Vabariigi peaministri majandusnõunik alates 2021. aastast

Kersti Kaljulaid

Eesti Vabariigi peaministri majandusnõunik aastatel 1999–2002, Eesti esindaja Euroopa Kontrollikojas aastatel 2004–2016, Eesti Vabariigi president aastatel 2016–2021, ÜRO peasekretäri üleilmne naiste ja laste õiguste (EWEC) eestkõneleja aastatel 2021–2023, mitme ühiskondliku algatuse eestvedaja Eestis ja välismaal

Siim Kallas

Rahareformi komitee liige aastatel 1991–1992, Eesti Panga president aastatel 1991–1995, Eesti Vabariigi peaminister aastatel 2002–2003, Euroopa Komisjoni asepresident aastatel 2004–2014, riigikogu liige (riigikogu aseesimees 2019–2021, Euroopa Liidu asjade komisjoni esimees alates 2021. aastast)

Vahur Kraft

Eesti Panga asepresident aastatel 1991–1995 ja president aastatel 1995–2005, Nordea Panga Eesti filiaali juht aastatel 2005–2015, majandustegelane ja ettevõtja

Andres Lipstok

Rahandusminister aastatel 1994–1995, majandusminister aastatel 1995–1996, riigikogu liige aastatel 1995–2005, sh riigikogu aseesimees 2005. aastal, Eesti Panga president aastatel 2005–2012, majandustegelane ja alates 2013. aastast Tallinna Tehnikaülikooli rektori nõunik

Madis Müller

Eesti Vabariigi rahandus- ja peaministri majandusnõunik aastatel 1999–2003, Maailmapanga Põhja- ja Baltimaade valijaskonna tegevdiriktori nõunik aastatel 2003–2006, IFC aktsiainvesteeringute portfelli juht aastatel 2006–2011, Eesti Panga asepresident aastatel 2011–2019, alates 2019. aastast Eesti Panga president ja Euroopa Keskpanga nõukogu liige